

Nr 124.

Av herrar **Östberg** och **Öhngren**, om inrättande i visst syfte av ett riksbanksråd.

Det torde vara allmänt erkänt, att de ekonomiska frågorna för den närmaste framtiden komma att spela en allt mer och mer dominerande roll. Särskilt har vikten av en konsekvent och förtroendeingivande riksbankspolitik från skilda läger oavslåtligen framhållits.

Vid sådana förhållanden synes det, som om frågan om formerna för riksbankens förvaltning borde ånyo upptagas till prövning åtminstone i ett visst avseende. I motion nr 16 vid 1913 års riksdag föreslog herrar Swartz och J. E. Ekman, att »riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det tacktes Kungl. Maj:t låta snarast möjligt undersöka lämpligheten av att åt en ständig delegation, utsedd av riksdagen och Kungl. Maj:t eller annorledes, i större eller mindre mån uppdraga den befogenhet med avseende å riksbankens förvaltning och revision, som f. n. utövas av riksdagen själv, dess bankoutsnitt eller de för utseende av riksbanksfullmäktige, ävensom av revisorer vid avdelningskontoren av riksdagen valda elektor, samt för riksdagen framlägga de förslag, till vilka en dylik undersökning kan giva anledning.»

Denna motion avstyrktes av riksbanksfullmäktiges flertal bland annat, enär en dylik delegation, »så vitt fullmäktiges erfarenhet givit vid handen», ej visat sig vara av behovet påkallad och att avsevärda betänkligheter kunde hysas däremot. En dylik permanent överordnad myndighet över riksbanken skulle medföra en viss dualism i riksbankens ledning, varigenom den handlingsfrihet, som är en oundgänglig förutsättning för en konsekvent och målmedveten bankpolitik, kunde berövas fullmäktige, vilket särskilt under kristider skulle kunna föranleda svårigheter.

De frågor, som mellan riksdagarna uppkommit i ämnen, rörande vilka fullmäktige hava att hänvända sig till riksdagens bankoutsnitt, hade städse

varit av den beskaffenhet, att de utan olägenhet kunnat anstå, tills riksdagen sammanträtt.»

Motionen vann icke konstitutionsutskottets godkännande, ej heller bifall hos riksdagen.

Utsikt till framgång för en så pass omfattande förändring lär icke heller nu föreligga.

Emellertid torde det vara av synnerlig stor betydelse att undersöka, om icke riksbanken borde och kunde tillföras ökad erfarenhet och sakkunskap från det finansiella livets olika områden.

Det torde nämligen icke kunna undvikas, att vid riksdagens val av fullmäktige i riksbanken i flera avseenden partipolitiska synpunkter göra sig gällande, och det borde därför vara önskligt, att en särskild, av de politiska förhållandena oberoende institution kunde anordnas vid riksbanksfullmäktiges sida.

Detta skulle kunna vinnas, om en delegation av sakkunnige, ett »riksbanksråd», tillsattes för att höras i frågor av större vikt beträffande riksbankens förvaltning. Denna delegation borde antingen direkt utses av fristående, härför kvalificerade korporationer, såsom handelskamrarne i riket, eller tillsättas av Kungl. Maj:t efter förslag från sådana korporationer.

Vi få alltså hemställa,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville undersöka lämpligheten av inrättande av en delegation eller riksbanksråd i ovan angivet syfte samt för riksdagen framlägga de förslag, till vilka en dylik undersökning kan giva anledning.

Stockholm den 21 januari 1921.

Johan Östberg.

Henric Öhngren.
